

Distinctio secunda

te mlti pereunt. **P**sidera q̄ta hēs tormēta p̄parata nisi cito penitere festinaueris. **I**lla at̄ premiscēs dīc ad eū. **E**t scis frat̄ q̄ ē mibi sal^u mō. **L**ui ille dixit. si uolueris ē sal^u tibi adhuc. **I**lla at̄ iactās se ad pedes fr̄is sui pe rebat̄ eā secū deduceret i destitū. **L**ui frat̄ dixit. **U**ade z cooperi caput tuū z seq̄re me. **L**ui illa r̄ndit. eam⁹ uelocit̄ optet em maḡ me deformari z in hōies nudo capite am bulare q̄s i officinā pcti mei itez igredi. **D**ū at̄ p̄t̄ abularēt monebat eā frat̄ ad p̄niam. **U**idēs at̄ ille q̄ fr̄es q̄dā obuiarēt sibi. dīc ad eā. **D**ñm necdū oēs sciūt q̄ soror mea es paz d̄ via secede donec isti trāseāt. **Q**d cū fe ciss̄ postq̄ trāsfier̄ illi uocauit eā frater su⁹ dīcēs. **U**eni soror eam⁹ uia n̄rāz. **I**lla at̄ nō r̄ndit ei. **P**er q̄rēs ḡ ille innēt eā mortuā. z uestigia pedū e⁹ plena sanguie. erat ei discal ciata. **T**ūc ille f̄es z ciulās. nūciauit senio ribz p̄ibz oia q̄ f̄ca fuerāt. **A**t illi p̄debant in se d̄ saluatōe ei⁹. **B**aifetauit at̄ de⁹ vni senī de ipa. eo q̄ nulla ei cura fuit de rebus corpalibz. s̄z vt vuln⁹ p̄p̄riū sanaret neglexit oia sua z suspirauit grauiter z fleuit p̄ pctō suo p̄pterea deus suscepit p̄niam eius.

LXIII

Quidā frat̄ ex nitria parciōr maḡ q̄s aua rior z nesciēs trigira argēteis dñm ihm ve nūdatū centū solidos q̄s lina terēdo colle gerat moriēs dereliq̄t. **I**nitū ē ḡ inē mona chos de h̄ p̄siliū. nā in eodē loco circit̄ q̄nq̄ milia diuif̄ cellul̄ h̄tabant q̄d facto opus ess̄z. **A**lij paup̄ibz distribuēdos eē dicebant alij dādos ecclē. nōn ulli pentibz ei⁹ remittē dos. **B**achari⁹ p̄o z **P**ābo z **I**sidor⁹ cetiq̄z seniores p̄res. sc̄tō i cis loq̄nte spū decreue rūt infodiēdos eē cū dñō suo dīcēs. **P**ecu nia tua tecū sit i p̄ditōz. **E**t ne h̄ crudeliter q̄s factū putet tant⁹ terror z pauor p̄ totā egyptū cūctos mōachos iuasit vt vnū soli dū dimisisse grādis ap̄d eos sit criminis.

LXV

Erat q̄dā gre⁹ adolescēs i egypti q̄dā ce nobio q̄ nlla p̄rinētia nlla opis magnitudi ne flāmā carnis potat extinguere. **L**ūq̄ ad p̄rēz mōasterij h̄ ei⁹ tēptatio plata fuiss̄z hac ille eū arte fuauit. **I**mpauit cuidā viro ḡui z asperouit iurgijs atz puitijs insectaretur adolescētē. z p̄irrogatā iniuriā p̄or veniret ad q̄rimoniā. **L**ūq̄ impata sibi p̄ficeret in sup vocati testes p̄ eo loq̄bāt q̄ p̄umeliā fe cerat adolescētē. **A**t ille flere cepit p̄ menda/

ciū. **Q**uotidie gemit⁹. q̄tidie lacrie fluebāt. **S**edebat sol⁹ q̄z amaritudie replet⁹ ē. oīq̄z auxilio destitut⁹ ad **I**hu pedes iacebat q̄d mltā. **I**ta tot⁹ ann⁹ deduce⁹ ē. **Q**uo expleto iterrogat⁹ adolescēs sup cogitatōibz p̄stinis vtz ne adhuc aliq̄d moleste sustineret. **R**ū dēs dixit. **P**ape viuere mibi nō licz. quēad modū fornicari liber. **I**ta ḡ p̄ hāc arē spūa li p̄rē pcurante adolescens supata libidine saluat⁹ est.

Et tertio libro vitaspatz.

LXVI

Tempore maximi

Quani p̄secutoris pulcerrima puella fuit ancilla cuiusdā. quā mlt̄s inuitās p̄mif siōibz dñs ei⁹ decipe eā nō potuit. **N**onissi me at̄ exardescēs in iracūdiā tradidit eam tūc p̄stituto p̄fecto alexādr̄ie interficiendā. q̄i xp̄ianā blasphemantē z deos z ipatores. **I**n ipis h̄o p̄secutiōibz submittēs ei q̄sdaz cū pecunijs dixit. **S**i p̄senseris uolūtati mee a penis te custodiā. si aut̄ pmanes i duricia tua rogabo iudicē vt torq̄at te vsq̄ ad mor tē vt nō uia derideas uolūtātē meaz. **A**d ducta at̄ aū tribunal iudic̄z diuersa penarū tormēta p̄tēnebat. p̄scia bōa munita. **I**n q̄ bus tormēt̄s z caldariā magnā plenā fernē ti pice iussit succēdi iudex. **F**ernēte ḡ pice z nimis exardescēte p̄ponebat ei iudex dīcēs. **U**ade aut̄ subdere uolūtati dñi tui aut cer te noueris q̄z i hāc caldariam te iubeo mitti. **I**lla aut̄ r̄ndit dī. **N**ō fiant aliq̄n tales iudi ces q̄ iubeant subdi luxurie. **F**remēs ḡ ius sit eam expoliatā mitti i caldariā feruentēz pice. **I**lla aut̄ emisit vocem dī. **P**er caput tui impatoris te p̄iuro quē colis si statuisi sic torq̄re me. iube me paulatim deponi in caldariā vt videas q̄ntā mibi patiaz dona uir x̄ps quē tu ignoras z nō coḡses. **E**t depōsi ta paulatim i p̄paratū feruentē cacabū ea dē hora refriguit p̄x cū circa collū ei⁹ p̄uēit. **Q**uāplurimi aut̄ vidētes tale mirac̄l'm cō firmati sūt in fide dñi n̄ri ihu xp̄i i alexan drina ecclā. q̄ digni fuerūt terre māsuetoz sic dicit dñs in euangelio. **B**eati mansueti. qm̄ ipi possidebunt terram.

LXVII

Pasco q̄dā noie septuagesimū agens an nū etatz erat in sichia. **I**git̄ dū grauiter me q̄ hūc secundū libz vitaspatrum cōscripsi. spūs fornicatōis septaret sup p̄cupiscentia

Ex Vitalis patrum.

muliebri eragitantibus me cogitationibus pene
egressus sum de hemo pellente me nimia pas-
sione. Et vicinis quidem mihi monachis non indi-
cavi causam. letatiter autem precei solitudinis et circui-
ui sanctos presensque dies quidam eos qui in sicilia
senuissent. in quibus reperi passum. quem oes qui in illo
hemo erant presens venerabant. itaque presens ego
et cum lacrimis deprecans eum professus sum ei passi-
onem quam me nimis et incessanter non desinebat im-
pugnare. Et ipse ait mihi. Non perturbet te hoc causa.
non enim pateris habere negligentiam. attestat quippe tibi
et locus et difficultas rerum. et quod non est in locis illis vi-
la visitatio fecerunt. sed magis ex invidia diaboli
qui se insidiat et decipere festinat animas hominum. Ec-
ce vides me iam senem hominem quod dragesimum an-
num habeo in hac cella et auxiliare gratia christi soli
cuius sum de salute anime mee. tamen versus nunc temptator
sustineo. Nam cum sacramento dicebat mihi. quia
super duodecim annos per quinquagesimum annum non
nocte mihi non die peccat. intus ut putarem quia
forte reliquit me deus. et id instans et sine cessati-
one huius molestia passionis paterer. Elegi ergo
magis mori irrationabiliter quam tale pati corporis
passionem. Egressus ergo circuibam pene oes so-
litudinem et iuveni leone speluncam et posui me ia-
cere ibi per totum diem nudum. ut ingredientes fere
comederet me. Cum ergo facta esset vespere egredi-
entes bestie masculi et femina odorati sunt me a-
capite versus ad pedes et lingentes me totum re-
cesserunt a me. Ego autem putabam quod deuorarent
me. Jacui ergo ibi per totam noctem. sed non accesserunt
ad me. Cogitavi ergo quod peccat mihi deus. et re-
uersus sum in cellam meam. Per paucos autem dies ite-
rum eadem temptatio valida insurrexit mihi. ita ut
pene in blasphemiam pervenire. Conversus enim
demon in ethiopissa puellam quam videram aliquam
in iuventute mea spicas in messe colligere sedit
super genua mea et vehementer me commovit. vix
cum nimio furore dedi ei pugnos et alapas in
maxillas. et statim non apparuit fantasma illud.
Per biennium autem manebam mecum vix percussus qui faciem
ei fetorem et brumam sufferre non poteram. Despe-
rabam ergo de salute anime mee. et per tristitia nimia
defectio animi affligebat me. et nimio merore ta-
bescere. Audivi autem vocem sanctam in sensu meo et
dicentem. Vade pasce certare. propterea enim habui
mihi te pati ut non altius sapias nec extollaris
in personis tuis. sed recognoscas infirmitatem tuam. et
non in peruersetate tua confidas. sed subditus et humi-
lis sis in adiutorio dei confidens. Ita certus
effectus de auxiliare misericordia domini saluatoris pa-
cificos habui reliquos dies.

LXVIII

Quoniam super modum eruditus in omni parte erat
Ammonius tam in scientia scripturarum quam etiam
sermonis. dum in quadam civitate episcopus defunctus esset
amatores ammonii suggererent episcopo Alexan-
drie petentes ut ammonium eis ordinaret epi-
scopum. Dixit autem eis archiepiscopus. Adducite
mihi eum ut ordinet episcopus. Illi autem festinantes
prexerunt cum adiutorio ad eum. Cum autem vidisset
se puentum deprecabatur eos et cum sacramento
affirmabat non suscipere se ordinem episcopa-
tus neque de hemo egressum. Illis autem non co-
cedentibus sive violentis instantibus personis eis acce-
pit forficem et aurem suam sinistram ab imo absci-
dit dicens eis. Vel nunc certi estote quod impossi-
bile est me fieri episcopum. quia lex prohibet debilem
in aliquo membro fieri sacerdotem. Tunc relin-
quentes eum recesserunt. Abeuntes autem dixerunt
episcopo. Et ait eis episcopus. Ista lex observabatur
apud iudeos. mihi autem etiam cum quod nasus ab-
scisum habet si adduxeris ita tamen ornatum mo-
ribus ut dignus sit sacerdotio ordinabo eum.
Abeuntes ergo iter rogabant eum. Ipse autem
iuravit dicens. Quia si me coegeritis etiam
linguam meam propter quam diligitis me absci-
do. Ita ergo relinquentes eum recesserunt.

LXIX

Quodam tempore in hemo edificati Am-
monio cella superuenit quidam frater et dixit ei
Eurus in tali ardore est affligis te ipsum abba.
Respondens beatus Ammonius ait. Crede mi-
hi frater quod donante dei gratia scripturas sanc-
tas memorie commendavi. Nam et veteris et noui
testamenti ab ineunte etate ad plenum
didici. nec non etiam sanctorum antiquorum patrum ortho-
dorum sacerdotum domini sexcentas mirandas
expositionum in lege divina scriptas perlegi
sic testabantur ei de hoc pene oes in hemo presens
et si vno die satiarer fuero pane et mima iope
me exercuero extollit sensus meus et velut
irrationalium animalium efficit.

LXX

Quodam tempore adveniens beatus Euagrius ad
sanctum Ammonium visitationis spiritualis gratia. dum
multa de scripturis inter se perferrent et letarentur
utriusque spiritualiter in domino. postmodum dixit
Euagrius ad Ammonium qui exprobrando
ei quod aurem sibi inciderat. Non times inquit gra-
ue peccatum. quia ut non acciperes sacerdotium au-
re abscidisti. Respondens autem Ammonius dixit ei.
Depon te ut exores per me ad dominum ut de
alijs peccatis meis indulgentiam accipe merear

Distinctio secunda

Nā de hā admisso nō valde turbat animus me? **U**erū te magis oportet timere et solici tudinem gerere q̄ eruditio es fm sc̄li sapiāz. et tantā sciāz diuīaz sc̄pturaz habes quā grā dei tibi ptulit vñ posses mltos p̄pos erudi re et elegisti magis i heremi solitudine degere. **E**t ego q̄dē auriculā abscidi. nā ipse linguā abscidisti q̄ mltos p̄pos docere potuit.

LXXI

Retulit mihi beata melania qz i p̄mis cū aduenisse d̄ roma i alexandriā et audisset d̄ abbatē pambo p̄tutibz isidoz referētē q̄ ēt et p̄duxit me i solitudinē ad visitandū sc̄tōs p̄res. obtuli ei argenti erariū trecentaz libraz de p̄cās eū vt d̄ rebz meis acciperet ad erogā dū paupibz. **I**pse s̄o sedebat et tenebat de fo līs palmarz sportellas. **B**ū dixit at me dicēs **D**ñs d̄s tribuat tibi mercedē. **E**t dixit di sp̄satori suo theodoro. **S**uscipe et disp̄sa h̄ i oi libia et insul fr̄ibz h̄ ei mōasteria magis indigent. **P**recepitqz ei nulli i egypto dare. eo q̄ abūdiātor eēt puīcia. **E**go at stabā ex pectās q̄ honorari aut gl̄ificari sup qd̄ ob tuleram. et nihil audiēs ab eo dixi. **U**t scias dñe q̄stū ē. trecenta pōdo s̄t. **I**pse s̄o nec r̄spi ciēs me r̄ndit dicēs **C**ui obtulisti h̄ filia p̄ fare op? n̄ h̄z. **Q**ui ei p̄sat mōtes et oēs mo lē ēre. mltō āpl? nouit q̄stitatē h̄ argenti. **S**i ei mihi h̄ dedisses. bñ mihi dicerēs q̄stū est si at deo obtulisti. ille q̄ vidue minuta n̄ de sperit paupis. nec tuā oblatōz tradet obli uioni.

LXXII

In mōte nitrie fuit beniamin qdā sc̄tūs vir q̄ vixit vsqz ad octogita ānos abstinen tissim? et studiū gerēs circa p̄tutes aī. **C**ōse cur? ē at a dño grāz sanitatū. et si cui man? i ponebat aut oleū bñdictū dabat oīs ab eo īfirmas spellebat. h̄ itaqz q̄ tāte gr̄e dign? habīt? ē añ octo mēses moris sue hidropic? facit. et int̄m corp? ei? tumuit vt altez **J**ob putares. **A**ssumēs ḡ nos br̄s machari? q̄ tūcerat p̄bz i mōte nitrie me et theodorz ac machariolū dixit nob. **V**eite et videte nouū **J**ob i tāto tumore corpis et passiōe īsanabi li imensaz grāz actōz sp̄ dō reddētē. **A**beū tes ḡ vidim? eū i tāto tumore corpis vt nō possz vn? digīt? man? alēi digito p̄iūgi. **I**n tuētes at hāc passiōe crudelissimā oculos auertebam? **T**ūc diē nob br̄s **B**eniamin. **O**rate filioli vt nō interior hō me? hydripi cus fiat. **I**ste at nec bñ patiēs pfuit. nec ma le patiēs nocuit. **P**er octo ḡ mēses sella cidē

ponebat latior in q̄ īcessabilē sedebat p̄pe reliqs nccitatos corpis. **N**ec ei facere pote rat. **I**n hac tñ passiōe posīt? alios sanabat. **N**ecessarie at narrauim? passiōē hāc. vt n̄ pturbemur si qñ aliq̄ grauissima egritudo viris iusts euenerit. **D**efuncto aut eo limen de ostio tulerit et postes vt posset corp? eius efferri. **T**ant? erat tumor corpis eius.

LXXIII

Apolloni? qdā noīe negociator fuit. re nūciāsqz sc̄li actibz et p̄uersus ad fuitiū xp̄i bitauit i mōte nitrie. neqz artē discere potu it. neqz vacare i scribēdis libris p̄ senectute. **U**iuēs at i sup̄dicto mōte. xxv. ānos. h̄ ha buit studiū vt ex p̄p̄is pecunijs a suis la boribz oia nccaria p̄paret d̄ alexādria et i oi fraternitate mīstrabat īfirmatibz. et erat vi dēs eos a p̄ma luce vsqz ad horā nonam p̄ singla ostia īgrediēs mōasteriola ne q̄s for te iaceret. **P**ortabat at yuā passaz. malagra nata. et filia q̄ īfirmis nccaria s̄t. **N**āc exer cuit p̄uersatōz i senectute sua. **Q**ui moriēs silez sibi derelīqt apotecariū rogās eū hāc exercere amīstratōz. **Q**uīqz ei miliū mōa choz habitantiū in mōte necessaria erat ta lis mīstratio p̄pter qd̄ herem? essz loc? ille

LXXIII

Referebant de abbate **N**athanaele p̄ci pue qz tantā hēbat patie p̄tutē i cella vt nō moueret a p̄posito suo. **I**n q̄bz illusus in p̄ mis ab eo q̄ oēs illudere festinat et decipit demone tedio qdā oppressus. egressus est d̄ p̄ma cella et aliā p̄struxit sibi p̄pe qñdaz vicū. **P**ostqz autē p̄fecit eam bitauit in ea. **P**ost tres s̄o mēses affuit demon qdam nocte thauraz tenēs sic carnīfex. indumētū bñs q̄i milit? p̄fuit. et faciebat strepit? de thau rea illa. **A**d quē ait br̄s **N**athanael. q̄s es tu q̄ talia p̄sumis sup hospitoliū meū. **R**ñ dens aut demon dixit ei. **E**go sum q̄ de illa cella te expuli. et veni vt et d̄ hac te effugarez. **C**ognoscēs aut qz illusus essz reuertit statim ad p̄orem cellam. et p̄plēs i ea trigita et septē annos nō trāsiuit limē ostij cellule cō tendens d̄ demonē. **Q**ui tanta adueniens ostendebat ei vt eū p̄pelleret egredi q̄nta re ferre sat? longū est. **I**n q̄bz h̄ obseruans se p̄tem episcopoz sanctorz viroz visitatōem siue ex dei p̄missiōe factam. siue ex tempta tione maligni paulomin? fecit eū excidere a proposito suo. **E**p̄i autem postqz orassent egredientes non deduxit eos nec passum

Ex Vitalispatrum.

pedis. Dicit ei mistri. i. diaconi. supba rem fecisti vt n̄ deduceres ep̄os. Ipe at̄ dixit eis ego ⁊ dñs ep̄is oīq; sc̄lo mortu⁹ sū. **H**abeo ei occultū ppositū mēt̄ mee⁹ scit d̄s cor meū q̄ de cā nō deduxi eos. **E**xpauēs at̄ demon d̄ circūuētōe hac subornauit se añ nouē mē ses mort⁹ ei⁹. ⁊ efficit q̄ infās nouē annorū minās asinū portātē panes i cophinis. **E**t p̄pinq̄ns vespa pfūda ad ei⁹ cellā finxit cade re asinū. ⁊ clamās q̄ infās. **A**bba inq̄t na/ thanael miserere mei ⁊ da michi manum. **Q**ui audiēs vocē q̄ infās aperuit ostiū ⁊ stās ab int⁹ dixit ei. q̄s es tu ⁊ qd̄ vis vt fa/ ciā tibi. Dicit ei. **I**lle sū puerul⁹ ⁊ panes se/ ro p̄p̄ qd̄ p̄uiniū fr̄is ip̄i⁹. ⁊ crastio sabba/ to illucescēte necaria ē ista oblatio. **D**e p̄cor ne despicias me. ne forte a bestijs et leenis comedar. mlt̄e em̄ sūt in illis loc̄. **S**tās at̄ ⁊ stupēs br̄us nathanael om̄or̄ visceribus p̄turba⁹ cogitabat itra se dicens. qz aut de mādato habeo cadere aut de p̄posito. **P**ost h̄ at̄ cogitauit. **D**eli⁹ ē me nō trāsgredi q̄s tantor̄ anor̄ p̄positū p̄dere i p̄fusionem sa/ thane. **E**t cū orassz diē loq̄nti ad se q̄i infan ti. **A**udi infans credo i deum cui fuio. qz si necessariū sit tibi adiutorij trāsmittit tibi de⁹. ⁊ neq; leena nocebit te neq; aliq̄s. **S**i at̄ rēpratio p̄festi reuelabit de⁹. **E**t claudēs ostiū itroiuuit. **C**ōfusus at̄ demō qz supat̄ ē in turbinē resolut⁹ est q̄i onagri exilient⁹ et fugietis ⁊ sonos emittēt̄. **I**ste triūph⁹ beati **N**athanael fuit. ⁊ hec p̄uersatio. ⁊ h̄ finis.

LXXV

Vir qdā egipti⁹ p̄cupiuit igenuā m̄liere maritatā ⁊ n̄ valēs eā carpe. locut⁹ ē malefi/ co dicens **F**acito eā vt amet me. ⁊ age vt p̄ij/ ciar eā vir ei⁹. **A**ccipies at̄ malefic⁹ sufficiens vsus ē maleficio ⁊ fec̄ eā equā videri. **A**idēs at̄ vir ei⁹ veniēs d̄ for̄ mirabaf qz i lecto ei⁹ equa iaceret ⁊ cepit plāgere ⁊ ciulare. **N**am loq̄bat aīali ⁊ rñsū n̄ dabat. **I**raq; p̄cat⁹ est p̄bzos possessiōis ⁊ adducēs oñdit eis. **Q**ui nō inueniēt cāz vsq; ad tres dies. neq; fenū accipiebat qūo eq̄. neq; panē sic hō. vtroq; p̄uabat cibo. **A**d vltim⁹ vt glorificaret de⁹ ⁊ appareret h̄ sc̄i macharij ascēdit i cor viri vt duceret eā i solitudine. ⁊ vixit eā q̄i equā ⁊ duxit i solitudine. **L**ū appropinq̄ret ḡ sta bāt fr̄es iuxta cellā macharij litigātes ⁊ di/ cētes. qd̄ adduxisti huc equā istā. **D**icit eis. vt miscōiaz p̄seq̄t. **D**icūt ei. qd̄ em̄ h̄z. **Q**ui rñdit. **V**xor mea erat ⁊ i equā p̄uersa est. et

hodie h̄z tertij diē nō gustās q̄c̄q;. **Q**ui re tulēst sc̄o machario int⁹ orāt̄i. p̄p̄ea em̄ re uelauerat ei de⁹. **R**ñdit ḡ fr̄ibz ⁊ diē eis. **E**q̄ vos est⁹ q̄ eq̄z oculos habet⁹. **I**lla at̄ mulier nō est trāfigurata. s̄z solū i ocul⁹ eor̄ q̄ sedu cunf videt eq̄. **E**t bñdicēs oleū a p̄rice pcr/ unxit eā nudā ⁊ suporauit ⁊ statim fec̄ eā mu/ lierē videri ab oibz. **D**ās aut̄ ei cibū fecit eā māducare ⁊ dimisit cū p̄prio viro gr̄as refe rentē deo. **E**t p̄cepit ei dicens. **N**ūq; cesses a cōione. **D**ec aut̄ tibi euenerit qz p̄ q̄nq; septi manas nō appropinquasti diuinis.

LXXVI

Erat at̄ ⁊ ali⁹ qdā machari⁹ alexandrin⁹ p̄bz i loco bitās q̄ d̄z cellia. h̄ sc̄us machari us audiēs qz magnā p̄uersatōz ⁊ reglāz di scipline tabenēsiote mōachi h̄zēt. murato habitu. accipiesq; indumēta rustici p̄ dies xv. ascēdit in thebaidā p̄ solitudine. **E**t in/ gressus mōasteriū tabenēsiotar̄ q̄rebat ab batē vt ei⁹ p̄ntaret aspectibz vix sc̄m pacho miū noīe p̄batissimū famulū dei gr̄az p̄be tie h̄ntē cui occultat⁹ ē nutu dei aduēt⁹ ma/ charij. **R**ep̄ntat⁹ ḡ dixit ei. **D**e p̄cor te diē sc̄tē p̄z suscipe mei mōasteriū vt efficiar mo nach⁹. **D**ixit ei pachomi⁹. **J**ā senectute p̄ue ctus abstinentiā nō vales sustinere. **F**r̄es ei p̄rinētiss̄ mi sūt. ⁊ nō ferēs eor̄ laborē. ⁊ scā dalū passus regredieris detrahēdo eis. **E**t nō suscepit eū nec p̄ma nec sc̄da die vsq; ad dies septē. **L**ū ḡ p̄seueraret etiā ieiun⁹ p̄ma nēs post h̄ dixit ei. **S**uscipe me abba. et si n̄ ieiunauero sic aliq̄ fr̄es. opatusq; n̄ fuero sic i illi tunc iube me iactari foras. **D**ecau/ diens abbas iussit fr̄ibz vt susciperent eum. **E**st at̄ cōgregatio p̄ singla mōasteria mille q̄draginti viri. **M**ultor̄ em̄ monasterior̄ br̄us **P**achomi⁹ p̄z erat. ⁊ mlt̄a milia mona chor̄ p̄gregatio erat. **I**ngressus est ergo i mōasteriū. **T**ransacto aut̄ pauco tpe sup/ uenit q̄dragesima. ⁊ vidit singlos q̄sq; ad/ dentes ieiunij ⁊ abstinentie. **Q**uidā ei eor̄ p̄ duos dies reficiebant. aliq̄ aut̄ post q̄nq; dies capiebāt cibū. aliq̄ s̄o p̄ torā noctē vigi lantes orōibz insistebant. p̄ diē aut̄ opa ma/ nuū exercebāt. **H**ic s̄o sc̄us machari⁹ sta/ bat i āgulo tā diebz q̄s noctibz. nō discedēs q̄q; vsq; dies. xl. compleret. **A**duenit et pa/ sca neq; tūc panem gustauit nec aliud qd̄q; pulmentū nisi folia tīm de caulibz. ⁊ s̄z semel in septimana die dominica fumebat. nec discedebat d̄ angulo illo vbi elegerat stare

Distinctio secunda

nisi tñ corpora necitatis cā z stati festinant re-
uerterat. z clauderat hostiū sup se. et nichil
penit⁹ loqbat. s3 in silēio tñ labia ei⁹ moue-
bat. z n cessabat p̄tinere z sine cessatōe i cor-
de suo eloqā dñi diuināq3 sc̄pture mēmo-
ratōez meditari z opa manū i cessantē exer-
cere m̄lto apli⁹ q3 ali3 frēs. Nec frēs vidētes
pene oēs scādalizati s̄t. murmuratēsq3 dixē-
rūt p̄posito mōasterij. **U**n nob hūc adduxi
sti tāq3 sine carne degentē ad p̄dēnatōz no-
strā. Projice eū cogisce q3 valde scandalizāf
frēs i eo. Nec audies p̄posit⁹ mōasterij am-
mirāf tā distictā puerlatōz ei⁹ orauit dñm
dicēs. **H**aifesta michi p̄tōzi fuo tuo dñe
qd agere debeā. Et reuelatū ē ei q3 ip̄e esset
Bachari⁹. **E**duxit āt eū foras i oratoriūz
vbi altare positū erat. z āplectēs osculat⁹ ē
eū z dixit ei. Vere vir brūis es sc̄tē **B**acha-
ri z latuisti nos. **O**lim ei ex m̄lto tpe deside-
rabam⁹ videre sc̄titatē tuā. z grās agam⁹
dño ihu q3 i spūalib3 bōis maxieq3 i p̄tute
abstinētie erudisti nos. z puulos n̄ros non
alta sape i puerlatōe sua. Reuerte g ad locū
tuū. nō em̄ paz edificasti nos brissime p̄z
z ora indefinenter p nobis

LXXVII

Quodā tpe visitatōis at3 edificatōis grā
prexi ego (vba auro3 h⁹ lib2) ad eū z iueni
aū ostiū atrij ei⁹ iacētē qndā pb̄m toto cor-
pore vlcēib3 plenū. **C**apit⁹ āt eius etiā ip̄a
ossa p̄putruerūt. q3 iō aduenerat vt orōib3 ei⁹
sanitatē reciperet. **S**3 sc̄tūs **B**achari⁹ non
suscipiebat eū. **E**go āt p̄stravi me i terram
aū pedes ei⁹ z dep̄cabar vt suscipiet eū. **R**e-
spōdēs q3 vir brūis dixit mibi. **I**ndign⁹ ē vt
sanitatē recipiat. s3 mag3 increpa eū z suade
ei vt nō audeat accēde ad sacrosctm̄ altare
dñi. z offerre sacrificiū dño. q3 fornicando
offert z p̄p̄ h castigat⁹. **S**uade g ei vt resipī-
scat z p̄dignā agat p̄nīaz vt mīaz a dño me-
reat accipe. **I**taq3 ego egressus ad illū ifir-
mū dixi ei oīa. **E**t ille terribilit⁹ p̄rurbar⁹ in-
tremuit. **I**urauitq3 q3 in exitū vite sue non
vsurparet ad altare dñi accēde. **P**ost h̄ p̄ce-
pit vt igredēt. suscepitq3 eū z dixit ei. **E**re-
dis q3 de⁹ ē quē nihil latet. r̄ndit. **E**tia dñe.
Dixit ei. **R**ū qd poruisti illudere aut latere
deū. **R**ūdit nō. **A**it g. **S**i g cogiscs tanti cri-
minis p̄ctm̄ tuū z dei castigatōz intelligis p
q3 cā tanti mali plaga i corpe tuo ē ideoq3 p/
cussus es. cessa a mal⁹ tuis. z corrige de ceto
z p̄fiterē sp cū lacrimis p̄nīe z intimo cordis

dolore in p̄spectu dñi p̄ctm̄ tuū. vt i die iu-
dicij possis aliquā miscōiaz ac pietatez dñi
inuenire. **D**edit g sacm̄ se nūq3 peccare. ne-
q3 ad sacrosctm̄ altare accēde. nec oblatiōez
p̄secrare. s3 sic laici forte h̄zē. **I**taq3 p̄p̄ h̄ im-
posuit ei manū z orauit p eo ad dñm. et in
pauc3 dieb3 san⁹ fact⁹ est. capilliq3 capitis ei⁹
creuerunt z abijt sanus.

LXXVIII

Referebat āt idē **B**achari⁹ q3 qdaz tpe
nimis ei moleste fuerūt cogitatōes vane gl̄e
sc3 vt q̄licūq3 mō eiicerēt eū d cella ei⁹ z d se-
creta hemi puerlatōe. suggerētes ei vt edifi-
catōis grā ad remediū z sanitates hoīm ro-
mā p̄geret p salute aīaz mltaz. **I**nerat ei ei
grā dñi p̄ imūdos spūs. **E**t cū diut⁹ insiste-
rēt ei hmōi cogitatōes. z nec orātī ei cessa-
rēt. iactauit se p̄nus i trā. z extēdit pedes su-
os a for3 limē ostij cellule sue clamās et di-
cēs. **T**rabite demōes trahite. ego ei pedib3
meis nō vado s3 si porestis me hinc abducite
Ego q̄ppe restor deū. q3 h̄ iaceo vsq3 ad ve-
sperā. **P**ostmodū surrexit ad p̄suetū op⁹ do-
mini.

LXXIX

Referebat nob vir sūme sc̄titar⁹ **P**asun-
cius discipul⁹ eius. qm̄ qdā die leena acci-
piēs catulū suū cecū obrulit sc̄tō **B**acha-
rio. z capite pulsans atrij eius ostiū aperu-
it. z ingressa sedēte sc̄tō viro piecit catulum
ad pedes. **I**p̄e āt accipiens eū expuit in ocu-
los ei⁹ z orauit. **E**t lactauit eū leena leuauit
q3 eū z abijt. **A**ltera die pellē ouinā gndem
attulit ei leena. **S**ctūs p̄o pellē vidēs dice-
bat leene. **U**n tibi h̄ nisi q3 comedisti cuius
dam ouē forsitan z paupis. **N**ō g d̄ iniusti-
cia ē nō accipio a te. **I**lla p̄o inclinans ca-
put suū in pauimēto dep̄cabat eū. z ad pe-
des sancti deposuit pellez. **I**p̄e p̄o dicebat
ei. **D**ixi tibi q3 nō accipiam illā nisi mibi p/
miseris vt nūq3 amodo contristes paupes
deuorando quadrupedia eoz. **I**lla p̄o q̄si
p̄fentiens nutu capitis sui quasi p̄mittebat
tunc suscepit pellem ab ea.

LXXX

Virgo qdā fuit i **A**lexandria ornatu q3
dē indumētū hūilis. p̄posito āt mētis elata.
diues i pecunijs nimijs. nūq3 āt p̄cedēs et
neq3 pegrino aut p̄gib3 seu eccl̄e v̄l paupib3
minimū qd aliqñ porrexit. **D**ec mult3 mo-
nitis patz nō abiecit siluā diuitiaz. **E**rat ei
z gen⁹ nō mimū in q̄b3 adoptauit sibi filiaz
germane sue. cui nocte et die promittebat

Ex Vita patrū.

subam suā. **A** celesti em desiderio mēte alie
natā gerebat. **N**āc g̃ p̃giz vt ita dicā volēs
fletā domare ad fletatōz auaricie scitissim?
Bachari⁹ p̃bz z p̃posi⁹ paup̃ez leprosozū
p̃posuit z inuenit artē hmōi. **F**uerat ei a iu/
nēture sua cābiari⁹ qd̃ dicit gēmas distra/
here. q̃ abijt z dixit ei. **L**apides p̃ciosi sma/
ragdi z biacincti icurrent mibi z siue inuen/
tici sint siue furtiui docere n̄ possū. **P**recio/
si at̃ se nimis ita vt nō possint estimari q̃ p/
clari habeāt. vedit at̃ q̃ bz eos q̃ngēt sol/
dis. si placet tibi eos tolle d̃ vno lapide po/
tes accipe q̃ngētos solidos. **A**lios aut̃ i or/
namēto nept̃ tue p̃pabis. **V**irgo at̃ intētis/
sime audiēs delectata est z cadēs ad pedes
ei⁹ dixit. **P**er scitātē tuā ne q̃s ali⁹ eos com/
paret. **I**nuitauit g̃ eā p̃bz dicēs. **V**eni vsq̃
ad cellā meā z vide eos. q̃ nō acq̃euit s̃z ad/
orās eū dedit q̃ngētos solidos dicēs. **N**ūo
vis tolle eos. ego ei cām nō habeo. **I**p̃e aut̃
accipiēs erogauit paup̃ibz. **T**pe at̃ trāfacto
eo q̃ magne opionis ac reuerētie erat. reue/
rebat eū cōmonere sup̃dicta p̃go. **A**d vlti/
mū inueniēs eū in ecclā dixit. **R**ogo te dñe
qd̃ iubes. p̃p̃ lapides illos p̃ q̃bz dedimus
q̃ngētos solidos. **Q**ui rñdēs dic̃ ei. **E**x tūc
q̃ dedisti mibi aux tradidi illō i p̃cio gēma/
rū. z si vis venire z videre eos i hospitio vbi
sūrvēni z vide. ibi ei iacet. **E**t si tibi placuerit
bñ. sin̄ p̃o. tolle qd̃ tuū ē. q̃ p̃m̃tissime prexit
ad cellā ei⁹. **E**rat at̃ hospitū paup̃ez in q̃ le/
prosi iacebāt. **I**n inferioribz qd̃ hēbat mu/
lieres. i sup̃ioribz p̃o viros. **A**dducēs g̃ eā
inducit eam in ianuā z dic̃ ei. q̃s vis videre
p̃us. biacinctos aut̃ smaragdos. **D**ic̃ ei. q̃s
ip̃e vis dñe. **E**t ait. **E**cce isti sunt biacincti.
Itez at̃ ip̃e deposuit eā i inferiora z oñdēs
ei mulieres dixit. **I**sti sūt smaragdi. si tibi
placēt. bñ. sin̄ aut̃. recipe qd̃ tuum est. **I**taq̃
verecundiā passa egressa est. **E**t abiens ex/
multa tristitia infirmata est. **P**ost hec etiā
g̃ras egit p̃bz. **P**uella at̃ de q̃ sollicita erat
post nuptias sine filiis defuncta est.

LXXXI

Quidā **M**oyles noie ethyops genere.
Fu⁹ fuit cuiusdā curial⁹ quē p̃p̃ mltā puer si/
tatē z furta z latrocinia p̃iecit dñs ei⁹. **D**ice/
bat em̄ qz vsq̃ ad homicidia pueniss̃. **C**ō/
pelloz at̃ dicere mala ei⁹ vt oñdaz p̃tutē pa/
tiētē ei⁹. **D**icebāt g̃ qz dux latronū erat sic
ex ip̃is opibz ei⁹ oñdit in furtis z latrocinis.
Deniq̃ cuidā pastori maliciā retinēs subi/
-

to voluit in nocte irruere z interficere eum.
Per q̃s fuit aut̃ loca vbi caulas h̃et ouin̄.
Indicatūq̃ ē ei qz trās nūū ess̃. **I**lle mor/
dit⁹ tenēs gladiū i ore. tunicā iposuit sup̃ ca/
put suū z trāsnatauit flumiū. **D**ñ g̃ ille nata/
ret ita. studuit pastor ille se occultare z late/
re. **N**ā ille vtpote latro q̃ttuoz arietes occi/
dit z ligās eos trahēs qz p̃ flumē itez renata/
uit. **E**t egressus d̃ flumē excoziavit eos et
comedens optiā q̃q̃z carniū. reliq̃ i vina di/
straxit. bibiq̃z decē z octo calices. **S**tatiq̃z
q̃ng̃inta miliaria itinere sub die fec̃ z pue/
nit ad locū vbi erāt socij ei⁹. **I**ste g̃ talis ac/
tan⁹ latro in tāt̃ mal⁹ puer sat⁹ est. **Q**uodaz
tpe a qdā religioso viro audiēs p̃bū dei z i/
die iudicij futurā examinatōz int̃ iustos et
p̃ctōres. int̃ crimiosos z sc̃tōs. ac etiam iter
amaras gehenne z ignis et̃ni penas z cru/
ciat⁹ sine fine in tenebris exterioribz q̃ p̃pa/
rata sūt iniq̃z z p̃ctōribz. **I**tem audiēs et̃nā
glaz z et̃nos honores z requiē in reg̃ celoz
int̃ angelos sc̃tōs q̃ p̃pauit de⁹ sc̃tis z iustis
fuentibz sibi. p̃punct⁹ corde cepit amarissi/
me flere cuz gemitu z eiulatu. **I**ngressusq̃z
mōasteriū dedit se in p̃niaz z cruciabat se i/
mlt̃s lacrimis indulgentiā z veniam p̃ctōz
suoz de pietate z misericōdia a dño postulādo
et ita p̃mansit in monasterio.

LXXXII

Quodam tpe in cellulā eius latrones i/
gressi sunt ignorantes q̃s esset. **E**rant aut̃
q̃ttuoz. q̃s ligauit simul z imposuit eos sibi
i dorsum z detulit eos ad ecclā frat̃ū di/
cens. **Q**uia iam mibi nō expedit nocere ali/
quem. qd̃ inbetis de istis disponite. **T**um
illi latrones cognouerūt q̃ ip̃e ess̃ moyses
q̃ fuerat sceleratissim⁹ inter latrones. et cō/
puncti sunt corde glorificātes deū q̃ nō re/
pellit p̃ctōres. s̃z suscipit penitentes vt sal/
uent in eterna salute. **E**t hec dicentes com/
puncti sunt corde z dederūt se in p̃niaz ab/
renūciantes oibz malis actibz z p̃cupiscen/
tijs carnalibz qz desiderijs.

LXXXIII

Huic **M**oyfi institerunt demones fm̄
p̃suetudinem eius antiquā luxuriā fornica/
tionis ingerentes ei. **Q**ui tam valide tem/
pratus est sicut ip̃e referebat vt paulomi/
nus de p̃posito excideret suo. **I**taq̃z ex h̄ va/
lidus abstinebat. et vigilias amplius adde/
bat sibi et opera manuum propensius ex/
ercebat tabefaciens corpus suum. **D**eniq̃z

Distinctio secunda

posuit sibi se nō dormire iacentē i mattula
sz p totā noctē stādo i cella orabat p salmo
diā explebat. **Nā** pietibz se reclinās paz qd
somnia capiebat. **LXXXIII**

Ite posuit sibi obfurnā aliā. **E**gredie
bat noctibz i ibat p cellas seniorū et tolle
bat idrias eoz i quibz sibi illi hauriebāt z
portabat ill' aquā. **I**n lōginq' em habebant
aquā. z qdā dno milia. alij aut z qnqz milia
Quadā p nocte nō sufferēs demon feruē
tē ei' fidei pueratōz inclinatio eo in puten
dū hauriret aquā pcussit eū in renes de ve
cte z reliq' eū. **D**eniqz de nimio dolore ob
mutuit z remāsit velut mortu'. **A**lia die ve
niēs qdā haurire aquā inuenit eū iacentē
renūciāuit btō isidoro p'sbytero sichij. z mi
sit z leuauerūt eū z detulerūt ad ecciam z p/
pep annū ita infirmat' ē vt vix resumeret vi
res suas. **D**ixit at ei isidor' pbr. q'sce **M**oy
ses z noli indiscrere p'sumere sz mag' cū di
screrōe tā abstinētiā qz vigilias z opa manu
um exerce. **R**ūdēs at moyses ait. **N**ō q'scā
brissime p'z vsqz q'scant adinuāte me grā
dñi imūdisime cogitatōes z somnia q' imit
tūt neq'ssimi demōes. sic scptū est. **P**ersequi
inimicos meos z pphēdā illos. z nō cōuer
tar donec deficiāt. **V**idēs at btūs **I**sidor'
fixā in dño fidei ei' p'stātā surrexit z expan
dit man' ad o'zēz dixitqz ei. **I**n nomie dñi
n'ri ihu xpi donāte grā ei' ex hodierna die
tā q'uef' somnia q' inq'etare te solebāt. **I**git'
glificās z grās agēs saluatori dño fuerus
ē ad cellā suā. **P**ost aliq't at tps i'terrogauit
eū **I**sidor' pbr de molestia cogitationū car
naliū. **E**t ille rūdēs dixit. **P**roregente me
t'po dño deo z o'zibz tuis nihil tale patior.
Quicq' de' donauit grās ad effugādos ex
obsessis corpibz demōes ita vt muscas nos
mag' timeam' qz ille demōes. **H**ec puerfa
tio moysi erhyopis q' etiā ipe erat int' mag'
nos annumerat' p'zēs. **D**efūc' ē ānoz. lxxv
Reliq't p'o disciplos mōachos septuagita.

LXXXV

Btūs **E**uagri' p'mo lector a basilio. de/
inde diacon' a gregorio nazāzeno ordiat'
ē. **D**ic cū eēt instructissim' i diuinis scpturis p'
oēs hereses ita florebat vt in mag' ciuitate
etiā eloq'o potētissimo ex h' nimis ab oī ci
uitate cū honore z dilectiōe h'zēf. **U**n fasci
natio nugacitat' diabolice q' infectat' obscu
rare bona imisit i corde ei' cogitatōes desi
derij carnal' p'cupiscētie muliebz. **D**eniqz

sic postmodū nob' ipe referebat admauit
eū mulier q' erat magnifici cuiusdā de p'ma
tibz palatij viri vxor. **E**uagri' at timēs deū
z verēs p'p'riā p'sciāz ac p' oculis ponēs ma/
gnitudinē p'susiōis maxieqz i gaudētes he
reticos dñm orabat de p'cās saluatorē x'p'z
vt impediret tā rabida mulier' p' se instantia
Nā ipe qdē volebat recedere sz nō valebat.
colligatōibz obsed' eoz ei' detēt'. **P**ostqz aut
mlt' p'cibz exorauit dñm vt liberaret euz a
p'ctō maxio qd ope pene ppetrabat affuit
ei angelica visitatio i scemate p'sciani. z ra
piēs eū pduxit ad p'torū p'secti z misit eū in
custodiā carceris. ferreisqz cathenis ceruicē
z man' ei' colligauit. **S**z p' q' cā h' pateret nō
dicebat ei. **I**pe at i p'scia sua nouerat q' de
causa h' sustineret. **A**rbitrabat ei q' vir ill'
matrone interpellat'z accusās eū. **E**ū autē
vehemēter ageref audiebat ei strepitū z vo
ces alioz q' diuers' supplicijs torq'bat apud
iudicē p' criminalibz caus'. z iō pmanebat val
de territ' z p'tremiscēs. **C**ū at trāsfurassz
se angel' q' visionē p'cinauerat q' i figurā ei'
amici q' valde diligebat eū dixit ei. cū tene
ret in vincul' int' q'dragita reoz p'sonas. qd
h' tener' dñe diacone. **R**ūdit **E**uagri' dicēs
In p'itate tibi dico nō noui q' p' h' teneor.
suspicio at mibi ē qz vir ille magnific' ex p'
fect'z interpellauit p' me iudicē irrōnabilē
zelo percussus. z timeo ne forte pecunijs lu
der corrupt'z torq'mēt' me subiiciat. **R**ūdēs
dixit ei. **S**i audis me amicū tuū nō expe
dit tibi i ciuitate hac puerfari. **R**ūdēs aut
Euagri' dixit. **S**i de' liberauerit me d' an
gustia z circūuētōe hac z vider' me i cōstan
tinopoli scito qz iuste sustineo penas. **A**it ei
Affer euāgelij z iura mibi i euāgelio qz re
cedas de ciuitate hac vt sollicit' sis d' salute
aie tue z libera bo te de hac necessitate. **D**e/
tulit q' euāgelij z iurauit dicēs. qz vna solū
die vt vestimēta mea possim i nauim mitte
re remoz. **E**t sacramto dato redijt de ex
cessu quē p'pessus i nocte fuerat. z exurgēs
cogitauit apd se. qz licet i excessu fuit sacra
mentū. sz tū iurauit z mittēs q' hēbat in na
uim venit hierosolimā. **S**uscepit aut eum
brā melania qndā senatrix romana cui' fi
lij z nepotes sē p'mi i senatu. nūc at famula
xpi p'a.

LXXXVI

Ite at diabol' idurauit cor ei' tāqz in
uenis. **E**p'it etiā ibi mutare vestes ei' et in
eloq'o p'mōis exaltabat in gl'a vana. **D**e' aut
f

Ex Vitalispatrum.

Propter suam misericordiam magnam impedit occasiones peccatorum nostre promissit ut nimietas febrium tabefaceret corpus suum et in infirmitate longe laceraret per sex menses. adhibentes ei ei medici diuersa medicamina nihil proficiebant. Tunc dixit ei sancta Melania. Non mihi placet fili tanta longa infirmitas tua. dic ergo michi quod sunt in corde tuo. Non ei est absque promissu dei infirmitas tua. Et statim confessus est omnia quae in animo eius erant. At ei famula dei. Promitte coram deo quod teneas promissionem solitarie vite quaz domino spopondisti. et hoc peccatrix deprecatur dominum ut des tibi temporis vite tue quantum adimplere possis quod pro salute anime tue statuisti. Ipse pro acquieuit salutaribus monitis eius et in paucis diebus sanus factus perijt et deprecatur ut famula dei pro se oraret. Ipsa enim vestimenta monachalis propositi induerat. Egressus autem perfectus est in mortem nitrie quod est in egypto in quo habitauit duos annos. Tercio autem anno ingressus est solitudinem et ibi peruersus est. xxiiij. annis cum his quod dicitur cellia. Comedeat autem libram panis in die et in tres menses italicum olei. nam nihil coctum sumebat in cibum nec aliquid de pomis gustabat. vir certe ex multa opulencia et abundantia deliciarum veniens. Faciebat autem in die orationes centum exceptis vigiliis nocturnis. Scribebat forte de opere manuum suarum sumeret cibum. Pulcre enim scribebat liberalis manu. Inter paucos ergo annos lumen scie et vitas et diuine scie et discretiois spirituum gratia a domino christo percipere meruit. Quantos autem libros et expositiones de diuinis scripturis perscripsit manifestum est omnibus. et maxime his quod perclara eius opuscula admirantes ad fidem domini saluatoris relicto errore peruersi sunt. Sexto pro anno peruersiois eius quod nihil coctum in cibo accipiebat necessitate corporis propter infirmitatem stomachi coctum cibum accipere compulsus est. Panem quod de iam non trigit. Olera pro et prisanas ac legumina usque ad duos annos accipiens ita defunctus est coicatus sacrosancto mysterio in ecclesia in die epiphanie domini. Referebant autem nobis quod circa eum erant et obfuebant eum. quod annum die mortis sue dixit. quod iam tertio annum est ex quo non molestor a carnali concupiscentia. Certe pro tanta ac talis vita et arida abstinentia et labores ac dolores et orationes sine intermissione. Huic in monasterio degenti nunciata est mors patris sui. Qui dixit nunciante sibi. Cessa blasphemare. meus enim pater immortalis est.

LXXXVII

Eulogius quidam scolasticus erat et eruditus

vir. quod amore diuino spiritus abrenunciavit turbis omnium omnemque subactam suam distraxit et erogauit pauperibus. Itaque paucos denarios in usus proprios reseruauit cogitans apud semetipsum. quod operari propriis manibus non valeo. nec in monasterium congregacionem ingredi possum. Inuenit ergo quendam in platea iacentem leprosum quod nec manus habebat nec pedes cuius tamen modo lingua vigeat. Stratus autem Eulogius prope eum orauit dominum et posuit quasi pactum cum domino dicens. Domine in nocte tuo leuabo hunc leprosum in domum meam et ministrabo ei et repausabo eum usque ad mortem. ut propter hunc et ego inueniam misericordiam tuam. Dona ergo mihi christe domine patientiam ad hoc obsequium. et accedens ad leprosum dixit ei. Si vis peris scipio te in domum meam et repausabo te. Et ille respondens dixit. Si digneris facere gratias ago. Adduxit ergo asinum et leuauit eum et duxit in domum suam. et adhibebat ei curam diligenter. Itaque per annos. xv. gubernabatur et accipiebat curam de manibus Eulogii et condigne nutrebat. Post. xv. autem annos infirmus et diabolus et clamare cepit contra Eulogium multisque iniuriis et detractibus afficere virum. Dicebat enim ei. Ultra mala commisisti fugitive forsitan domini tui alienas pecunias furatus es. et pro me vis a peccatis tuis liberari. et clamabat. Iacta me in plateam ubi ante iacebam. carnes desidero manducare. Hoc cum audisset Eulogius obtulit ei carnes in cibum. Itaque ille clamabat. Non acquiesco. sed ut dixi iacta me in plateam. populos volo videre. iacta me ubi me inuenisti. Forsitan si manus habuisset crucifigere se potuit instantium eum demon exagitabat. Ideoque valde sollicitus Eulogius preiit ad monasterium virore dei. et dixit eis. Quid faciam domini mei patres. quod in desperationem me adducit leprosus iste. Projicere eum timeo quod deo dextras dedi et promisi usque ad mortem continere et repausare eum. Si ergo non piecero eum sed pro violentia tenere voluero pessimos dies et amarissimas noctes faciet mihi. Ad hec illi dixerunt ei. Dum adhuc in corpore est magnus ac beatissimus famulus dei per Antonium. ascende in nauim pariter cum illo leproso et vade in monasterium ubi monachi eius sunt. et expecta ibi usque quo dum egreditur de spelunca et veniat ad monasterium. et quicquid dixerit tibi observa. et acquiesce et in fine. Deus enim per ipsum tibi dicet.

Distinctio secunda

Dixit & leprosus illi i nauī illeq; p̄t ascēdit
Et nauigātes uenēnt ad mōasteriū discipu-
loꝝ b̄ti anthoni. Euenit āt i alia die vt ve-
nirēt p̄ anthoniā vesp̄a pacta. Qñ āt ad-
ueniebat i mōasteriū hāc hēbat p̄suetudiez
voca bat machariū z iterrogabat eū dicēs.
Frat machari uenēnt aliq; frēs huc. Rñde-
bat. Et iā uenēnt. Itēz iterrogabat Egiptij
sūt an hierosolimitē. Dederat em̄ eis signū
dicēs. Qñ viderit; inq̄tiores dicite qz egi-
ptij sūt. qñ āt fligiosiores dicite qz hieroso-
limate sūt. Introgauit āt fm̄ p̄suetudinem
frēs. Egiptij sunt an hierosolimitē. Rñdit
machari z dixit. qz mixti sūt. Qñ āt dicebat
qz egiptij sūt. iubebat b̄tūs anthoni vt pul-
mētū lēricule apponerēt eis cibū. z qñ p̄fecit
sēt faciebat eis orōz z dimittebat eos. qñ āt
dicebat. qz hierosolimitē sēt sedebat p̄ totaz
noctē disputās cū eis d̄ p̄bis dei q̄ ad salu-
tē aīe p̄tinēt. In illa ḡ vesp̄a sedebat z voca-
bat oēs frēs. Qui cū aduenissēt subito vo-
cauit. eulogi. eulogi. tertio āt cū null; idicas-
set nomē ei? Eulogi nō rñdit ei. arbitraba-
tur em̄ qd aliū Eulogiū ex mōasterio voca-
ret. Tūc diē ei. Tibi dico eulogi q̄ ab alexā-
dria venisti. Rñdit eulogi z dixit. Quid iu-
bes dñe. Introgauit eū anthoni. qd huc
venisti. At eulogi? Et qd reuelauit tibi no-
mē meū. cāmq; maifestauit. Dixit ei antho-
ni? Scio p̄p̄ qd vēisti. s; corā oib; edicito vt
z ipi audiāt. Eulogi dixit. hūc leprosu iue-
ni iacētē i platea z leuaui eū. z p̄misi deo vt
eū repausarē. q̄ten? z salu? efficiar. z ipse per
meū obsequiū repausatōz habeat. Et qz p̄
tot ānos recedere vult a me z nimis exacer-
bat me dū festinat recedere z cogitauit p̄i-
ce re eū. iō ad scitātē tuā ueni vt mihi des oī
liū qd agē debeā. z oēs p̄ me. Nimis ei so-
licit; sūt z tribuloz p̄ ista cā. Tūc austerovul-
tu respiciēs eū anthoni dixit. Tu p̄i-
cis eū s; q̄ fecit eū nō p̄i-
cit eū. Iactas eū tu. s; susci-
tabit dē meliorē z p̄solabit eū. Et silēs Eu-
logi p̄auefact; ē. Itēz b̄tūs anthoni cepit
asperiorib; p̄bis i-crepare leprosu illū. z cla-
mās dicebat ei. Leprose iueterate diez ma-
loꝝ indigne celi z tre nō q̄scēs blasphemā-
re deū. Ignoras qz xps ē q̄ ministrat tibi.
quō audes aduersus xpm talia ploq;. Rñ/
qd nō p̄p̄ xpm semetipm suum se exhibuit
eulogi ad tuū misterii. Increpās ḡ z hunc
reliq;. P̄b corā oib; dixit eis q̄ expediebāt
saluti aīe eoz. amonēs eulogiū z leprosum

vt nō separē ab alterutro. s; i cellā vīaz in/
q̄t p̄gite. Incōtinēti ei vos uisitat de? Te/
pratio ei h̄ euenit qz vtriq; circa finem estis
z corone vob; p̄parāt ne veniēs āgel; nō iue-
niatros i eodē loci p̄posito z p̄dat; tāti t̄pis
mercedē boni opis. Dis audit; cū festina-
tiōe reuersi sēt ad p̄p̄riā cellā. Et p̄ q̄dragita
dies defūct; ē eulogi. z p̄ tres dies sūt re-
q̄uit leprosus. P̄ aliq; s; dies qdaz noīe
croni? d̄ thebaida d̄scēdit i mōasteriū alexā-
drie z inuenit q̄sdā frēs diem tertiū leprosi
celebrare. q̄sdam autē q̄dragēsimā Eulogi
agnouit ḡroni? z obstupuit. et accipiens
euāgelii p̄posuit fraternitati z iurauit refe-
rēs eis q̄modo oīa q̄ euenerūt Eulogio et
leproso p̄dixit b̄tūs Anthoni

LXXXVIII

Et iā h̄ referebat nob; cronī. qz in nocte
q̄dā dū p̄bo dī. p̄lixi? nos doceret sanc? p̄
anthoni. z h̄ intulit dicēs. qz p̄ annū itēgꝝ
orauit vt reuelare mihi dignaret p̄ grāz suā
dñs locū iustoꝝ z p̄ctoꝝ. Et vidi excelsum
q̄ndā gigantē vsq; ad nubes p̄tingētē ma-
nus extētas h̄ntēz. et sub ē stagnū velut
mare z ignis flāmabat feruebatq; velut cal-
daria z videbā aīas velut i specie auiū volā-
tes z q̄ntecūq; qdē supuolabāt man? eius z
caput saluabāt z vsq; ad celū p̄ueniebāt. q̄n-
te āt vsq; ad man? ei? p̄uenissēt nō valentes
supi? volare p̄cutiebat eas maib; suis z allī-
debat. cadebantq; i stagnū feruēs. Audiui
q̄z vocē dicētē mihi has eē aīas p̄ctoꝝ. nā il-
las q̄ gigātez illū supuolāt ipas eē aīas iu-
stoꝝ q̄s p̄dō p̄cti nō ḡuat. z iō possūt ad al-
tiora p̄scendere q̄ in paradiso dei saluāt. Alie
āt sunt p̄ctoꝝ q̄ i infernū demergūt. qz non
egerūt p̄niam dū in corpe erāt vt idulgētā
p̄ctoꝝ v̄l criminū suoz a xpi dñi pietate me-
rerent accipe. nūc āt tradūt ad infernoꝝ te-
nebras vbi ē flet; z stridor d̄ctū p̄ nīm; eca-
te penaz et naz.

LXXXIX

B̄tūs Innocēti? p̄b; i mōre oliueti fuit.
Iste simplex sup̄ modū erat. Nā in palatio
clar? in militia fuit. Uexit i initio imperij
constātinī abrenūciāuit sc̄lo cum vxore sua
Dic hēbat filiū noīe panlū domesticū mili-
tantē. Dic istinctu diaboli peccauit cū filia
p̄b̄i. Qd cū audiss; p̄ ei? Innocēti? orauit
dñm dicēs. Dñe d̄s amator castitatis da ei
talē correptiōis sp̄m vt iā nō inueniat tēp?
peccādi i carne sua. meli? existimās vt magi
demonio vexaret q̄ luxuria. Qd z factū est

Ex Vitalis patrum.

Nāq; vſq; nūc in mōte oliueti ferro vince-
tencet. qz verat ab immūdo spū crudeliter.

XQ

Presbyteri cuiusdā filia i cesaria paleſti-
ne cecidit infelicit de ſginitat. ppoſito. z ab
eo q̄ eam corruerat pmonita ē vt lectorē
incriminaret. Lū at pcepit; z vtero tumē-
te apparuiſſ; crimē cepit p̄ ei req̄rere z diſ-
cutere eam. Illa at ſtatim accuſauit lectorē
Dec audiens p̄ ei ſus pb; retulit ep̄o. Ep̄s
ſo p̄gregauit pb̄os z iuſſit vocari lectorē.
Interrogat ab ep̄o lector nō p̄fitebat. Qd
em nō fecerat q̄uo diceret. Indignatus eſt
ep̄s z cum terrore dicit ei. Nō p̄fiteris infe-
lix et immūdia plene. Rūdes lector dicit.
Ego q̄dem qd erat vez dixi. qz non habeo
eam. Imūnis em ſum. Si at iubes qd
nō eſt vez audiri. ecce dico qz feci. Hoc aut
cum diſſet ſtatim depoſuit eū ep̄s de gra-
du lectoris. Ille aut dep̄catus eſt ep̄m z di-
xit ei. Quia ḡ peccaui iube eam michi dari
vtorem. Neq; em ego ero ex ſ clericus. ne-
q; illa virgo. Et tradita eſt in poteſtatem le-
ctoris. Accipiens ḡ eam ab ep̄o et a p̄ce ei
cōmendauit eam in monaſteriū mulier. et
dep̄cat eſt diaconiſſam q̄ erat p̄poſita ſoro-
rib; monaſterij vt vſq; quo generaret ſuffer-
rent eam. Itaq; in pauco tpe impleti ſunt
dies part; z affuit hora iudicij gemit. dolo-
res. anxietas. ac infernales tormētoz dolo-
res. ac pari nō egrediebat. Trāſit p̄ma di-
es ſecūda tertia et ſeptima dies. Mulier p̄
nimis dolorib; inferno appropinq̄bat. nō
comedat. nō bibit. nec dormiuit. ſed clama-
bat dicens. Deu mihi infeliciffime piclitor
q̄ marie qz incriminata ſū lectorē. Abeūtes
aut dixerūt p̄zi ei. Pater ſo timēs ne re-
p̄benderet q̄i q̄ calumniat lectorē fuiſſet
tacuit alios duos dies. Puella at i tormen-
tis poſita nec pariebat nec moriebat intan-
tum vt clamorem eius nō ferentes nūcia-
rent ep̄o dicentes. Teſtat cum ſacramen-
to infelix illa clamās dieb; ac noctib;. quia
criminata eſt lectorē. Tūc miſit ep̄s ad eūz
diaconū z mādauit ei dicēs. Ora vt libereſ
q̄ te criminata eſt. Ip̄e aut nec rūdīt ei. nec
oſtiū aperuit. Ex q̄ die at ingreſſus claue-
rat ſe dep̄cabat xpi dñi miſericordiā. Per-
git itez p̄ ad ep̄m z ſit ozo in ecclā. z nec ſic
liberata eſt. Surgēs at ep̄s iuit ad lectorē
z pulſans oſtiū ingredit ad eum et dicit ei.
Eulchadi ſurge ſolue qd ligati. Et cū incli-

naſſet genua lector eūz ep̄o ſtatim enica eſt
mulier. Preualuit em dep̄catio z iſtancia
orationis ad demōſtrandam calumniā et
arguendāz criminatricē. vt ex hoc diſcam;
quantū p̄ualet iſtancia orationū d̄ pericu-
lis liberare. et cognoſcamus apud deu; ca-
rum potentiam.

XQI

Ad bñm Apollinē cū germanus ſuus intē-
peſta nocte veniſſet petens vt de mōaſterio
ſuo pauliſper egreſſus ad eleuandū boues
q̄ in paludis ſceno cecidiſſ; ei p̄beret auxi-
liū flebiliter q̄rebat. qz eū ſolus non poſſet
eruere. Tū abbas Apollo iſtancer obſe-
cranti ait. Cur iuniorē frēm noſtr; quē p̄e-
teriens viciniore q̄ me habuiſti non roga-
ſti. Lūq; ille morē olim ſepultri fr̄is oblita
ex nimia abſtinentia ac ſolitudinis iugita-
te velut impotem mentis exiſtimās reſpō-
diſſet. quēadmodū poterā eū d̄ ſepulcro q̄
ante annos. xv. obijt vocare. Abbas apol-
lo reſpondit ei dicens. Ignoras me quoz;
añ annos. xx. huic mūdo fuiſſe defunctum
nullaq; iam poſſe de h̄ cellule ſepulcro que
ad p̄n; vite prinēt ſtatū cuiq; p̄ferre ſolatia
quē intm̄ xps ab intētiōe abrenūciationis
mūdi abreptū v̄l modicū ad trahendū bo-
nē tuū nō patiſ relaxari. vt ne breuiſſimuz
qdē momenti inducias ſe ſeq̄nti diſcipulo
p̄p̄is indulſerit ſepultura.

XQII

Quidam ſenex dixit. Si audieris de ali-
quo fratre p̄bum malū vel qd̄ agat iniqua
Reſpōde dicens. Nunqd̄ ego iuder ei ſuz.
Ip̄ſe hodie. ego cras. Opera quidem eius
infirmi tibi nota ſunt et p̄ſcrutari ea. qua
re fortia eius opera z vtilia neſcis. Ego iā
mortuus ſum in peccatis. ſufficiunt michi
peccata mea.

XQIII

Frater quidam abiit haurire aquam d̄
flumine et inueniens mulierem lauante ve-
ſtimenta peccauit cum ea. Hauriens autē
aquam ibat ad cellulam. Inſilierunt autē
in eum demones p̄ cogitationes z p̄triſtabāt
eū dicentes. De cetero vbi vadis. nō eſt tibi
vltius ſalus. vt qd̄ etiam ſeculum p̄dis.
Intelligēs aut frater ille qz volūt eū oīno
p̄dere. erigens ſe viriliter p̄ p̄ſidentia dicit
cogitationib; ſuis. Unde ingreſſe eſtis in me
cogitationes male. et cōtritaſtis me. volen-
tes me oīno p̄dere. Non peccaui. et iterum

Distinctio secunda

dico nō peccavi. Et ingressus i cellulā suā
p̄tinebat se sic heri z nudius tertius? Reuelavit
at de i vicino ei? seniori. qz fr̄at ille ruēs. z i
ip̄o casu subruissz diabolū z vicissz. Venies
at ad illū senior dic illi. qūo habes fr̄at. Il
le r̄ndit. bñ abba. Dic ei senior. z nō es pas
sus tristitiā his dieb. R̄ndit ei fr̄at. nō. Dic
ei senior. reuelavit mibi de qz ruēs subru
isti diabolū z vicissi. Tūc fr̄at retulit oīa illi
q̄ sibi aduenissēt. Senior at dixit illi. Ler
te fr̄at discretio tua p̄trinit & tūc inimici.

XXIII

Referebāt qdā fr̄es de abbate Almeta q̄
fuit discipul' abbat' siluani qz qñ i cella sua
i mōte syna degebat. moderate abstiebat p
necessitate corp̄is. qñ at ep̄s ordiā? ē in fa
ran nimis p̄strixit seipm i diuina abstinentia
z i vigilijs. p̄p̄s atqz i orōibz itent? agebat.
Nec at vidēs discipul' ei? dixit ei. Quid est
dñe h. qz qñ i hemopuerfabamur nō tñ in
abstinentia laborabas. R̄ndit ei bñ vir di
cēs. Cōsidera fr̄at qm̄ ibi hem? erat z secre
tauita ac paup̄as. nūc at egressi d heremo
cū sc̄laribz puerfamur hoibz. z multe ac va
rie nob occasiōes occurrūt. z iō timeo ne in
finerite mee i aliq occasiōe deū offēdā? Si
em̄ sc̄tus apl's paul' q̄ xp̄m i se loq̄ntē habe
bat. z q̄ r̄tas virtutes animi possidebat. vt
vsqz ad tertiū celū adhuc i corpe posuīt? ascē
deret. m̄ dicebat. Facero corp' meū z fui
tūc subicō ne forsitan alijs p̄dicās ip̄e re
p̄ob inueniar. quid nos hūiles z pctōres
oportet facere.

Ex quarto libro vitaspauz.

XXV

Narrauit quidam
qz tres studiosi diligētes se facti sūt
mōachi. Et vn' qdē ex eis elegit linigātes i
pacē reducere iuxta illd qd dictū ē. bñ paci
fici. Scdus ho visitare ifirmos. Terti' ho
abijt q̄scere i solitudine. Prim' g laborās
p̄p̄ lites hoim n̄ potat oēs sanare. Et tedi
vici' vēit ad eū q̄ fūiebat ifirmis. z inuenie
bat etiā ip̄m aio d̄ficiētē. z nō p̄ualebat mā
datū pficere. Et p̄cordātes hi duo abierūt
videre illū q̄ i hemo discesserat. z narraue
rūt ei tribulatiōes suas. z rogauēnt eū vt di
ceret eis qd ip̄e pfecerit. Et reticēs paulu
lū misit aquā in cyphū et dic eis. Attēdite i
aquā z erat turbulēta. Et p' modicū rursū
dic. Attēdite mō qūo limpida scā est aq. Et

cū intēderēt i aquā. vidēt tāqz i speculorūle
suos. Et tūc dic eis. Sic ē q̄ i medio hoim
p̄sistit. a turba em̄ nō videt pctā sua. Cū at
q̄uerit z maxime i solitudine tūc delicta sua
p̄spiciet.

XXVI

Narrauit qdā sener q̄ aliq̄s fr̄at dū con
uerti velle z p̄hiberet a m̄re sua n̄ q̄secebat
ab intētiōe sua dicēs. saluare volo aīaz meā.
Illa ho mltū p̄sistebat. Cū at desiderū ei?
ip̄edire nō potuissz. postea p̄misit. Abies at
fact' ē mōach' z sub negligētia vitā suā expē
dit. Cōtigit at vt m̄ sua moreret. z p' tēp'
aliq̄ntū etiā ip̄e ifirmat' ē infirmitate mag.
Et cū fact' fuissz i excessuz mēt̄s rap' ad iu
diciū inuenit m̄rez suā cū his q̄ iudicabātur
Illa at vt vidit eū obstupuit dicēs. Quid ē
h fili. Et tu i hūc locū p̄denat' venisti. Ubi
sūt fmōes tui q̄s loq̄bar' dicendo. saluare
volo aīaz meā. Cōfusus at i his q̄ audierat
ip̄o dolore stupid' fact' ē. stabatqz nō hūis
qd m̄i r̄ndere posset. Iuxta disp̄sarōz at
dei misericordis postea q̄s h vidit p̄tigit vt
reparet z euaderet ab instāti ifirmitate. Et
cogitās ap̄d se diuīt' factā ēē huiuscemodi
visionē. icludēs se de ceto sedebat z cogita
bat d̄ salute sua. penitēs et plorās de his q̄
egerat sub negligētia p̄us. Tāta at ei erat i
tētiō vt mlti eū rogarēt indulgere sibi paulu
lū ne forte lesionē aliquā patet d̄ fletu quez
sup̄ modū sibi met idicebat. Ille at nll'o mō
voluit p̄solari di. Si ip̄operiū m̄ris mee
sustiere n̄ potui. qūo xp̄i z āgeloz ei' aduer
sū me p̄fusione p̄o i die iudicij sustinere.

XXVII

Fr̄es qdā aliqñ volētes ire ad bñm An
thoniū de loco sichi igressi sūt nauim vt irēt
ad eū. z inueniūt in ip̄a nauī senem qui ad
Anthoniū ire volebat. Ignorabāt at eum
fr̄es z sedētes in nauī loq̄bāt fmōes patrū
z de sc̄ptur̄. z rursus de opibz manuū suaz
Ille at sener p̄ oia tacebat. Cū at venissent
ad portum agnouēnt z ip̄m senē pficisci ad
Anthoniū abbatem. Cum aut venissēt ad
eū dicit eis abbas Anthoni'. Bonū comi
tatū itiner' inuenistis senis h'. Dixit autē et
seni. Bonos fr̄es inuenisti recū abba. Dicit
ei sener. Boni sunt qdē. s. habitatio eoz
nō hz ianuā. Quicūqz vult intrat i stabulū
z soluit asinū. Hoc at dicebat. qz qdēcunqz
ascendebat in corde ip̄oz h loq̄bāt.

XXVIII

Visit aliqñ epiphani' ep̄us ciprius ad